

XIV.

Betænkning

over

Forslag til Lov om midlertidige Ændringer i Lov Nr. III af 13. Maj 1911 om Statsbanernes Takster m. m.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 22. November 1918).

Medens hele Udvalget er enigt om, at man ikke under de nuværende ekstraordinære Forhold bør gaa til en saadan Forhøjelse af Statsbanernes Takster, at man derved kunde faa Rente af Anlægskapitalen, er det ikke lykkedes at opnaa Enighed i Udvalget om, hvor stor Takstforhøjelsen bør være. Et *Flertal* (Jørgen Berthelsen, Marie Christensen, Dalsgaard, Ej-sing, Frandsen, Lange, Laursen, Nørgaard og Tvede) har ment, at Takstforhøjelsen burde være saaledes, at den i det væsentlige kunde dække Udgiften ved Driften, derunder delvis indbefattet Udgifterne som Følge af Dyrtidstillæg m. m. Efter Ministeriets Skrivelse af 25. Oktober 1918 (Bilag 1) vil Statsbanernes Underskud for Tiden andrage ca. 36 Mill. Kr. aarlig. Det foreliggende Lovforslag menes at ville forøge Indtægten med kun ca. 11½ Mill. Kr. aarlig. Der vil saaledes fremkomme et betydeligt Underskud, ca. 24 Millioner, som skal dækkes af Statskassen, det vil sige af samtlige Skatteydere.

En saadan Statsbanedrift kan Flertallet af Udvalget ikke finde forsvarlig, saa meget mindre som Ministeriet ganske har afvist Spørgsmaalet om Statstilskud til Driftsunderskud ved Privatbanerne. (Se Bilag 2). Staten er som Regel Ejer af Halvdelen af Aktiekapitalen i Privatbanerne og Kommunerne af den anden Halvdel. Kommunerne har jo tænkt at faa et lille aarligt Udbytte af disse Aktier. Hvis Privatbanernes Driftsindtægt nu ikke kan dække Driftsudgifterne, saa henviser Ministeriet Banernes Ledelse til at søge Støtte hos den ene Halvdel af Aktionærerne, nemlig Kommunerne, medens den anden Halvdel, Staten, ikke vil yde noget Bidrag til Driften. Staten, det vil sige Ministeriet, er den afgørende Part i denne Sag. Der er derfor intet andet at gøre for Privatbanerne end at forhøje Taksterne, hvad der ogsaa er sket i stor Udstrækning, ja indtil 150 pCt., siden Kri-gen begyndte. Det vil altsaa sige, at de Beboere, der er henviste til for deres lokale